

SCHOONMAAKGIDS

wassen en strijken bij de klant

Colofon

Deze brochure is een uitgave van
het Sectoraal Vormingsfonds Dienstencheques

Copyright © 2015 Vorm DC

Teksten: Antoon Jaminé in samenwerking
met VDAB

Tekeningen: Steve Van Bael

Coördinatie: Elke Beyers

Lay-out en druk: Pages

Dank aan:

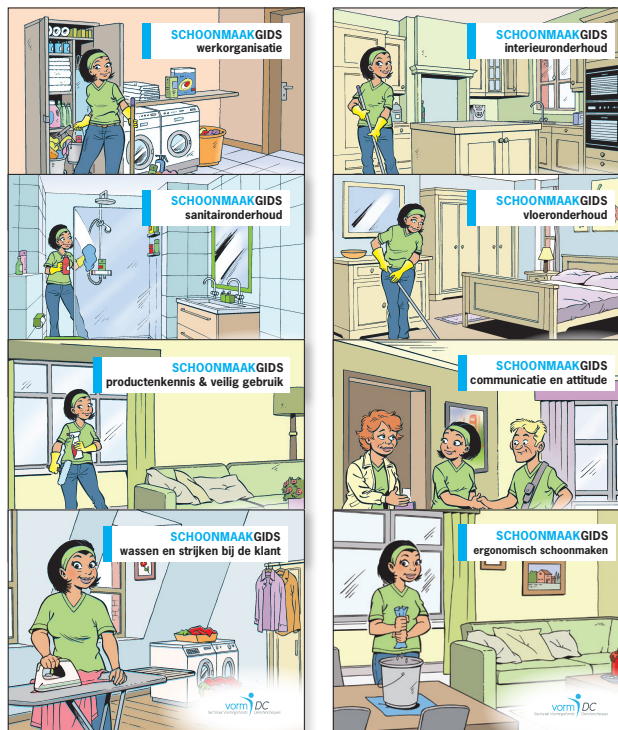
Lut Bormans, vakexpert schoonmaak - VDAB.
Instructeurs schoonmaak Albertine Soons en
Diane Cielen.

Gerda Claessens, docent voeding-verzorging,
Arteveldehogeschool.

Etitex

Verantwoordelijke uitgever: Peter Van de Veire,
directeur Sectoraal Vormingsfonds
Dienstencheques

Alle rechten gereserveerd. Deze brochure, of enig onderdeel
daarvan, mag niet worden gereproduceerd in enige vorm
of met enig elektronisch of mechanisch middel, inclusief
informatieopslagsystemen of leesapparatuur, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur;
uitgezonderd voor korte samenvattingen in gepubliceerde
besprekingen.

Hallo,

Ik ben Sarah je schoonmaakcoach.
Ik heb jarenlang ervaring als huishoudhulp en beschouw mezelf als een experte in het poetsen.

Schoonmaken is mijn passie en mijn beroep!
Graag leer ik mensen hoe ze perfect kunnen poetsen.
Zelfs al weet je veel over schoonmaaktechnieken, lees deze brochure en je zal zeker iets bijleren.

In deze schoonmaakgids zal ik je alles vertellen over wassen en strijken bij de klant. Er zijn heel wat soorten textiel en die moet je op de juiste manier wassen en strijken. Dit is niet altijd makkelijk. Volg de aanwijzingen en **tips** in deze gids. Zo worden wassen en strijken veel eenvoudiger.

**Succes,
Sarah**

Inhoud:

Wassen bij de klant	5
Hoe sorteer je het wasgoed?	5
Programmakeuze van de wasmachine	6
Laden van de trommel	6
Drogen	7
Strijken bij de klant	8
Wat heb je nodig?	8
Goed strijken	9
Veiligheid	9
Strijk ergonomisch	9
Strijken stap voor stap	10
Zakdoek	10
Kussensloop	12
Rok	16
T-shirt met print	18
Trui	22
Jeansbroek of katoenen broek	26
Geklede broek	28
Herenhemd	32

WASSEN BIJ DE KLANT:

Hoe sorteer je het wasgoed?

Wasgoed kun je op verschillende manieren sorteren. Dit voorkomt verkleuring en slijtage van de kleding. De wasmachine zal zo ook energiezuiniger werken.

- **Sorteren op soort textiel:**

Het soort textiel bepaalt de maximumtemperatuur waarop je een kledingstuk kunt wassen. Controleer het etiket, hierop staat de maximumtemperatuur.

- **Sorteren op kleur:**

Zelfs als je in koud water wast, moet je de was verdelen in witte en bonte was. Je kunt verder onderverdelen in donkere of gemengde witte was en kleding met gekleurde patronen.

- **Sorteren op vervuiling:**

Kleding met vlekken en erg vuile kleding worden met een voorwasmiddel gewassen, leg deze kleding op een aparte stapel.

✓ Maak de zakken leeg.
✓ Verwijder versiering indien mogelijk.
✓ Trek ritssluitingen dicht.
✓ Vlekken die je niet met wassen kunt verwijderen: altijd met de klant bespreken. Als je toestemming hebt om de vlek te behandelen: controleer het etiket.

Sarah

Programmakeuze van de **wasmachine**

Afhankelijk van het soort wasgoed, kies je een wasprogramma met bijhorende temperatuur. Let op met wol, hiervoor bestaat een speciaal wolwasprogramma.

Laden van de **trommel**

Nadelen van een **halfvolle** wasmachine:

- Verspilling van wasmiddel, water en energie.
- Soms grotere slijtage van de kleding.

Nadelen van een **te volle** wasmachine:

- Slecht wasresultaat.
- Kan de wasmachine beschadigen.

Kijk in de gebruiksaanwijzing voor het maximale gewicht voor elk wasprogramma.

Kies het spaarprogramma voor een kleine hoeveelheid was.
Sarah

Het cijfer geeft de maximale wastemperatuur aan. De streepjes onder het symbool geven aan dat je het kledingstuk extra voorzichtig moet wassen. Bijvoorbeeld hemden om kreuken tegen te gaan.

Enkel handwas, niet in de wasmachine wassen.

Niet in de wasmachine wassen. Het kledingstuk moet in de stomerij gereinigd worden.

Drogen

Drogen in een open ruimte of open lucht spaart energie.

Voor een goed resultaat:

- klop de kledingstukken uit voor je ze ophangt;
- hang grotere stukken over de waslijn, zo zullen ze minder scheef trekken;
- vermijd zonlicht, dit kan verkleuring veroorzaken;
- ventileer de droogruimte goed;
- laat gebreide kledingstukken liggend drogen;
- hang hemden, bloesjes, T-shirts ... op een kleeerhanger.

Drogen in de droogkast, bespreek dit met de klant.

Mag in de droogkast.

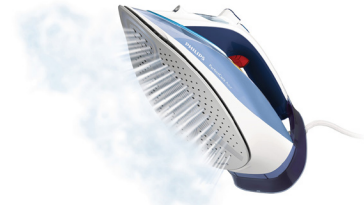
Mag niet in de droogkast. Dus aan de waslijn of liggend laten drogen.

STRIJKEN BIJ DE KLANT: Wat heb je nodig?

Strijkijzer

Er zijn verschillende soorten toestellen.

- a. **Stoomstrijkijzers:** gebruiken stoom waarmee je het wasgoed vochtig kunt maken. Zo kun je vlotter en makkelijker strijken.
- b. **Strijkijzers met stoomblok:** hebben een los waterreservoir en verspreiden meer stoom dan een stoomstrijkijzer. De hoeveelheid stoom is ook constanter. Het strijkijzer zelf is licht en handig in gebruik.

Strijkplank met strijkdeken en strijkhoes

Voor een goed resultaat heb je een stabiele strijkplank nodig met een glad oppervlak.

Strijkdoek, teflondoek of strijkijzerzool

Met een strijkijzerzool of (teflon)strijkdoek strijk je kleding zonder gevaar voor beschadiging: bv. wol, donkere kleding, synthetisch textiel, zijde ...

Een strijkijzerzool is handig om een perfecte plooi in een broek te strijken en zo heb je geen glanzende vlekken op zwarte broeken.

Sommige strijkijzers hebben reeds een teflonlaag, hier is gebruik van een doek of zool dus niet nodig!

Sarah

Goed strijken

- Sorteert de was en begin op de laagste temperatuur te strijken.
- Als de kleding erg gekreukt is, kan je het kledingstuk het best vochtig maken.
- Strijk met de juiste temperatuur om de kreuken uit het textiel te strijken, kijk naar het etiket.
- Sommige stoffen strijk je het best binnenstebuiten, om te voorkomen dat ze gaan glanzen. Andere stoffen (bv. wol) mogen niet direct in contact komen met het strijkijzer, om beschadiging van de vezels te voorkomen. Gebruik hier de strijkzool of -doek.
- Vraag aan de klant welk water je moet gebruiken om in het strijkijzer te gieten.
- Strijk niet over knopen en ritssluitingen, om beschadiging (krassen) van het strijkijzer te voorkomen.

*Mag gestreken worden.
Het aantal bolletjes bepaalt
de juiste temperatuur.*

Mag niet gestreken worden.

Veiligheid

Strijken doe je met hoge temperaturen, wees voorzichtig!

- Laat je strijkijzer nooit op het kledingstuk of de strijkplank staan.
- Gebruik de voorziene plaats om het strijkijzer neer te zetten en laat het na gebruik afkoelen.
- Hou kinderen uit de buurt van strijkijzers.
- Controleer het elektrische snoer.
- Draag gepaste werkkledij en veiligheidsschoenen.

Strijk ergonomisch

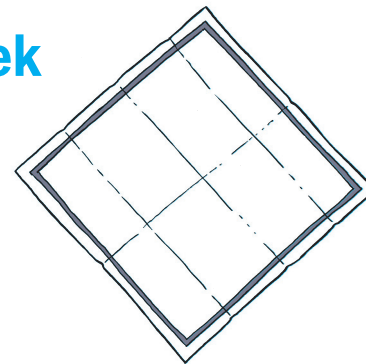
Zet de strijkplank op heuphoogte, zo werk je in de juiste houding.

10.

stap voor stap

STRIJKEN stap voor stap: zakdoek

• STRIJKEN

Foto 1

- Leg de zakdoek met de averechtse kant naar boven.
- Maak dat de boorden en hoeken mooi recht liggen.
- Wrijf de zakdoek glad met de handen.

Foto 2

- Strijk van rechts naar links en van boven naar onderen.
- Heb extra aandacht voor rechte boorden en schuif door.

• VOUWEN

Foto 3

- Vouw de zakdoek, van onderen naar boven.
- Leg de boorden op elkaar.

Foto 4

- Vouw nogmaals van onderen naar boven tot juist op de boord.

Foto 5

- Leg je linkerhand in het midden van de zakdoek.
- Vouw van rechts naar links, met de boorden op elkaar, heb aandacht voor de middenvouw.

Foto 6

- Vouw nogmaals van rechts naar links.
- Strijk de gevouwen zakdoek glad.

✓ Een keukenhanddoek kun je op dezelfde manier strijken en vouwen.

Sarah

12.

stap voor stap

STRIJKEN stap voor stap: kussensloop

- **STRIJKEN**

Foto 1

- Leg de kussensloop met de opening naar je toe.
- Wrijf de binnenkant van de opening glad met de handen.

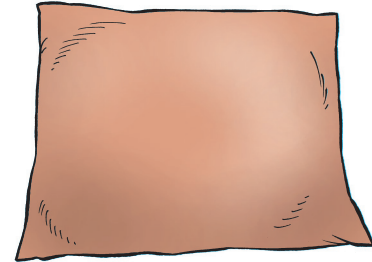

Foto 2

- Strijk de binnenkant van de sluiting van het midden naar rechts.
- Strijk daarna van het midden naar links.

Foto 3

- Strijk de bovenkant van de sluiting van het midden naar rechts en van het midden naar links.
- Schuif door en strijk verder.
- Draai de kussensloop om en strijk de voorkant van rechts naar links en van boven naar onderen.

14.

stap voor stap

vervolg stap voor stap: kussensloop

- **VOUWEN**

Foto 4

- Draai de kussensloop weer om naar de achterkant.
- Neem de kussensloop vast aan de hoeken van de sluiting en vouw van onderen naar boven.

Foto 5

- Vouw weer weg van jou.

Foto 6

- Leg je linkerhand in het midden van de kussensloop.
- Vouw van rechts naar links, met de boorden op elkaar. Heb aandacht voor de midden vouw.

Foto 7

- Eindresultaat

Spreek af met de klant of je de volledig gevouwen kussensloop strijkt, sommige klanten willen dit, anderen niet.

Sarah

16.

stap voor stap

STRIJKEN stap voor stap: rok

- **STRIJKEN**

Foto 1

- Draai de rok binnenstebuiten.
- Trek de rok tot de heupopening over de strijkplank.

Foto 2

- Strijk van rechts naar links, van de zoom naar boven.

Foto 3

- Schuif de rok door, weg van jou.
- Strijk verder van rechts naar links.

Foto 4

- Hang de rok aan een kleeerhanger.

18.

stap voor stap

STRIJKEN stap voor stap: T-shirt met print

- **STRIJKEN**

Foto 1

- Draai het T-shirt binnenstebuiten om de print te beschermen.
- Trek het T-shirt over de strijkplank, zodat de voorkant van de halsopening over de punt van de strijkplank zit.
- Wrijf het T-shirt glad met de handen.

Foto 2

- Strijk van rechts naar links, van de zoom naar de halsopening.

Foto 3

- Schuif het T-shirt door, weg van jou.
- Strijk verder van rechts naar links, zorg ervoor dat het deel dat je strijkt steeds mooi plat ligt.

Foto 4

- Strijk de boord van de halsopening mooi glad.

Foto 5

- Draai het T-shirt weer recht en leg het met de halsopening naar jou.
- Strijk het etiket aan de achterzijde van de halsopening plat.

Foto 6

- Strijk de linker- en rechtermouw aan de voor- en achterkant.
- Strijk van de oksel naar boven.
- Strijk ook de boorden van de mouwen.

20.

stap voor stap

vervolg stap voor stap: T-shirt met print

- **VOUWEN MET MAL**

Foto 7

- Draai het T-shirt om met de rugzijde naar boven.
- Leg de mal in het midden van de halsopening, met de hoeken van de mal gelijk met de schoudernaad.

Foto 8

- Vouw het T-shirt tot tegen de rand van de mal.

Foto 9

- Doe hetzelfde met de andere kant van het T-shirt.
- Zorg ervoor dat de zijkant van het T-shirt mooi gelijk ligt met de mal.

Foto 10

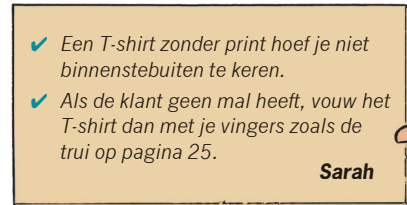
- Leg je linkerhand in het midden van het T-shirt.
- Vouw van rechts naar links, met de onderkant recht op de hoeken van de schouders. Heb aandacht voor de middenvouw.

Foto 11

- Trek de mal uit het gevouwen T-shirt.

Foto 12

- Eindresultaat.

22.

stap voor stap

STRIJKEN stap voor stap: trui

- **STRIJKEN**

Een wollen trui strijken we steeds met een strijkdoek of teflon strijkzool om beschadiging van de vezels te voorkomen. Op deze foto's gebruiken we een strijkdoek.

Foto 1

- Trek de trui met de rugzijde over de strijkplank, met de halsopening over de punt van de strijkplank.
- Wrijf de trui glad met de handen.

Foto 2

- Leg de strijkdoek op de trui.
- Strijk op de doek van rechts naar links en van boven naar onderen.

Foto 3

- Schuif de trui door, weg van jou.
- Strijk verder van rechts naar links.

Foto 4

- Leg een mouw op de strijkplank en leg de strijkdoek erop.
- Strijk over de doek zonder de rand te raken, zo strijk je geen plooi in de trui.

24.

stap voor stap

vervolg stap voor stap: trui

- **VOUWEN MET DE VINGERS**

Foto 5

- Leg de trui met de rugzijde naar boven op de strijkplank.
- Leg 2 of 3 vingers naast de halsopening, dit punt is de vouwlijn.

Foto 6

- Vouw vanaf dit punt de zijkant naar binnen op de vouwlijn.
- Zorg ervoor dat de zijkant een mooie rechte lijn vormt.

Foto 7

- Vouw de mouw evenwijdig met de eerste vouwlijn.
- Herhaal voor de andere zijde van de trui.

Foto 8

- Leg je linkerhand in het midden van de trui.
- Vouw van rechts naar links, met de onderkant recht op de hoeken van de schouders. Heb aandacht voor de middenvouw.

Foto 9

- Eindresultaat

-
- ✓ Als de klant geen teflondoek heeft, kun je ook een witte theedoek gebruiken.
- ✓ Bij het vouwen is het aantal vingers dat je naast de halsopening legt afhankelijk van de grootte van de trui.

Sarah

26.

stap voor stap

STRIJKEN stap voor stap: jeansbroek of katoenen broek

• STRIJKEN

Foto 1

- Draai de broek binnenstebuiten.
- Strijk de voering van de zakken.

Foto 2

- Leg een broekspijp recht op de strijkplank.
- Strijk vanaf de zoom naar boven tot onder de voering van de zak.
- Strijk tot juist tegen de naad, niet op de naad!
- Doe hetzelfde voor de andere broekspijp.

Foto 3

- Draai de broek om naar de achterzijde.

Foto 4

- Strijk vanaf de zoom naar boven tot net onder de achterzak.
- Strijk tot juist tegen de naad, niet op de naad!
- Doe hetzelfde voor de andere broekspijp.

Foto 5

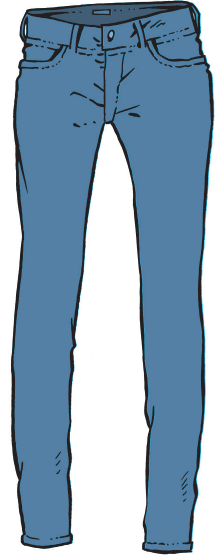
- Trek de achterzijde van de broek over de punt van de strijkplank.
- Strijk de achterzakken.

Foto 6

- Strijk de tailleband.
- Draai door tot de hele tailleband gestreken is.

Foto 7

- Trek de broek recht en hang ze op een kleeerhanger.

✓ Bij de broekspijpen (foto 4):
strijk niet op achterzakken, zo voorkom
je valse plooien.

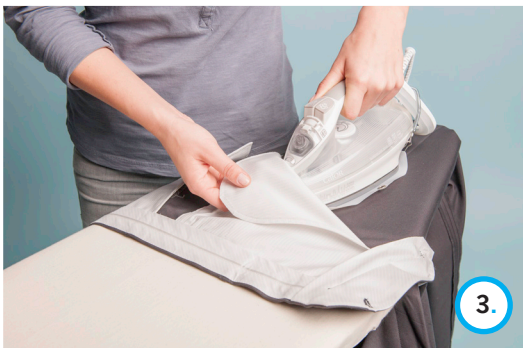
✓ Strijk niet over de metalen drukknopen
van de broek, die kunnen krassen
maken in de zool van het strijkijzer.

Sarah

28.

stap voor stap

STRIJKEN stap voor stap: geklede broek

- **STRIJKEN**

Een geklede broek strijken we met een teflon strijkzool of strijkdoek.

Dit voorkomt dat de broek gaat glanzen. Op deze foto's gebruiken we een strijkzool.

Foto 1

- Draai de broek binnenstebuiten.
- Leg de zak op de punt van de strijkplank en strijk glad.
- Herhaal voor de andere zakken.

Foto 2

- Strijk de tailleband.
- Draai door tot de hele tailleband gestreken is.

Foto 3

- Trek de voorkant van de broek over de punt van de strijkplank.
- Strijk de voorkant tot aan de tailleband.
- Draai de broek door tot alle vlakken gestreken zijn.

Foto 4

- Trek de broek weer recht en leg ze plat op de vroeger ingeperste vouw, met de ritssluiting van je weg.
- Leg de bovenste pijp naar links.
- Strijk de broekspijp van rechts naar links, strijk de ingeperste vouw mooi glad.

Foto 5

- Leg de ongestreken pijp op de andere pijp en strijk op de plooi van de voorzijde van de broek.

Foto 6

- Leg het niet-gestreken gedeelte in het midden van de strijkplank. Leg de zak opzij en strijk op de plooi van de achterzijde van de broek.

30.

stap voor stap

vervolg stap voor stap: geklede broek

Foto 7

- Draai de broek om, dus met de ritssluiting naar je toe.

Foto 8

- Leg de pijp weer aan de linkerkant en herhaal de stappen van foto's 6, 7 en 8.

Foto 9

- Hang de broek op een kleeerhanger.

32.

stap voor stap

STRIJKEN stap voor stap: herenhemd

- **STRIJKEN**

Foto 1

- Leg de kraag met de achterkant naar boven.
- Strijk van de rechterpunt naar het midden.

Foto 2

- Strijk op de kraag van de linkerpunt naar het midden.

Foto 3

- Strijk de binnenkant van de manchet.

Foto 4

- Strijk over de polssluiting van de mouw.
- Strijk de manchet en polssluiting van de andere mouw.

34.

stap voor stap

vervolg stap voor stap: herenhemd

Foto 5

- Leg een mouw op de strijkplank en wrijf glad met de handen.
- Strijk van de schoudernaad naar de mouw tot over de boord, dus hier van links naar rechts.
- Draai om indien nodig en strijk de andere zijde.
- Herhaal voor de andere mouw.

Foto 6

- Leg de voorzijde van het hemd op de plank met de knopen naar boven. Wrijf glad met de handen.
- Strijk van rechts naar links tussen de knopen.
- Schuif het hemd door, weg van jou en strijk verder van rechts naar links tot alle vlakken van het hemd gestreken zijn.

Foto 7

- Schuif het schouderstuk van het hemd over de punt van de strijkplank.
- Strijk het schouderstuk vanaf het midden van de rug tot aan de schoudernaad.
- Herhaal voor het andere schouderstuk.

Foto 8

- Doe enkele knopen dicht en hang het hemd op een kleeerhanger.

✓ *Vouw de kraag na het strijken onmiddellijk om, zo krijg je een mooie rand.*
✓ *Bij het strijken van de mouw: leg de mouw op de strijkplank met de naad naar je toe, strijk dan van de naad naar de rand.*
✓ *Strijk niet op de knopen, die kunnen smelten of de zool van het strijkijzer beschadigen.*

Sarah

vorm *DC*
Sectoraal Vormingsfonds *Dienstencheques*

VDAB